

22130543

GEORGIAN A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
GÉORGIEN A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
GEORGIANO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

დაწერეთ ერთ-ერთი ტექსტის ლიტერატურული კომენტარი. თქვენს პასუხში გათვალისწინებული უნდა იყოს ქვემოთ მოცემული ორივე მითითების მოთხოვნა.

1.

მეეზოვე შეიქმნა გიგოლა. ჩააბარეს ჩომბახი მძიმე, წამოასხეს დურატყავი, დახურეს თავზე მთელი ცხვარი. რამოდენაა, ღმერთო ჩემო, უზარმაზარი! მისანდო აღმოჩნდა, საფრთხილო დავალების პირნათლად მატარებელი. დამე მუშაობდა, დღე ეძინა. ისე თვალხმიერად დასტრიალებდა ეზო-ყურეს, როგორც ბელებიანი დათვი ბუნავს. ერთში არ ივარგა: ვერ შეათვისეს ენის ტარება, დაბეზლება. სცადეს ჩაგონება. მაგრამ ამაოდ; თავს იქნევდა უარის ნიშნად. უშვეს ხელი. ბევრი დაკარგა: ამ საქმისათვის ცალკე სასყიდელი მიეცემოდა. სწორედ დაითხოვდნენ, თუ ისეთი ერთგული არ ყოფილიყო გუშაგობაში. სხვა სარგებელიც ჰქონდათ მისგან: დაუზარებელი მკეთებელი იყო, უანგარო.

10 - გიგოლ ჩემო, ეს ტომარა გადაიტანე ჩემსას. ოთხფუთამდინ იქნება. ხომ არ გემძიმება?

გიგოლა ამოიდებდა საცალოს იღლიაში და მიაბოტებდა.

- რა გერგება გასამჯელო?

მხოლოდ თავს გაიქნევდა უარის ნიშნად და გაუდგებოდა გზას. ნებით 15 მიაწოდებდა უხვი საკმარის, ძუნწი ცოტას, კრიჟანგი არაფერს. ეს მისი დაუფასებელი თვისება ჰფარავდა მოხელეების თვალში მის ნაკლულებას. წყნარად განაგრძობდა გიგოლა თავის ახალ სამუშაოს თვითონაც კმაყოფილი, სახლისათვისაც გამოსადეგი. ძალიან ერთფერი იყო და შემოხლდული მისი ნაშრომი: რა უშავდა: არც თვითონ იყო ცვალებადი ცხოვრების მიმდევარი, მრავალფერისა. ესე იქნებოდა ბოლომდის, 20 თუ შემთხვევას არ შეერყია მისი ყოფა, არ გადაეგდო დაკვალებულ სავალიდან, უმწეოდ არ დაეტოვებინა ჯვარედინ გზაზე.

გითხარი: ძალიან თვალხმიერი დარაჯი იყო ჩაბარებულ ეზო-ყურეში ეს უძრავად მჯდომი თუ მდგომი კაცი. არ იცოდნენ ეს ღამის ოსტატებმა და ერთი მათგანი მოჰყვა ხაფანგში; მერე როგორ უშნოდ!

25 განეზრახა დაგემილს თავისი ხელოვნება ეცადა გიგოლას საბრძანებელში. დღისითვე მიმალულიყო სადღაც ჯურღმულში. დაეარნა დამე მიზანში ამოდებული ოთახები, შეეგროვებინა დავლა და აპირობდა გასხლექტოდა ხელიდან გუშავს. გიგოლას სმენას ადრევე მიექცია ყურადღება არაჩვეულებრივი ჩუჩუნისათვის. დაეთვალა იერებინა, შეენიშნა მძარცველის ონავრობა და იქ განერებულიყო უძრავ 30 სვეტივით, რა ადგილსაც ქურდი გზას ვერ აუქცევდა. დიდი ხანი გავიდა ლოდინში. თითქო მისწყდა ყოველი ხმაურობა. გაქვავებული ყარაული იქვე იდგა უძრავად. მტაცებელი უსათუოდ უნდა გასულიყო, თორემ შემოათენდებოდა. სცადა ბედი, მეტი რა ღონე ჰქონდა? მოიგდო ნაძარცვით სავსე ტომარა და ფეხაკრეფით დაუპირდაპირა ალაყაფის კარებს. იმედმა გაუდიმა: პატარა კარი ღია დაჰხვდა; 35 გულგახსნილი იწვევდა თავისკენ თავის მოტრფიალეს. დარაჯი არ იძროდა, ჩომბახზედ დაყრდნობილი. მოემატა მპარავს გამბედაობა: ძლიერ ფეხმარდი ბიჭი იყო, ქალაქის ყველა ქუჩებისა თუ ვიწროების მცოდნე; თუ ერთი გასცდენოდა გიგოლას, შეუძლებელი შეიქმნებოდა მისი მოწვევა, როგორც მერცხლისა, მისი მოხელვა, როგორც ნემსის პოვნა ბზით სავსე გოდორში. დაუახლოვდა გარინდებულს, 40 თითქოს დაუსწორდა. ერთი ნაბიჯიც და...

საშინლად დაიღმუვლა გუშაგმა; ისე გადახტა მთასავით კაცი, თითქო დათვი გადაეშვაო განაპირებულ ძროხისაკენ, რომ ზურგზედ მოაჯდეს და მძლავრად დაბუბნოს, დაგლიჯოს, დაბღღუნასო. ამ უცნაურმა მოძრაობამ მუხლი შესტაცა გამქცევს. მისწვდა გიგოლა, მოჰკრა თათი კისერზედ. ერთი კი შეჰკვნესა მპარავმა და მიწას განერთხო, გაითანგა; მოკვდა კაცი, მოკვდა, შეიქმნა ხმაურობა. გაანათეს იქაურობა. შეგროვდნენ. გასინჯეს.

– კისერი მოსწყვეტია ამ...
 – მართლა, კაცი! დახე, პირი ზურგისაკენ მოჰქცევია.
 – მომკვდარა?

50 – აღარც ბევრი უკლია.
 – ყოჩაღ, გიგოლ! ესე უნდა ამისთანა ავაზაკებს! – ეუბნებოდა უფროსი.
 და მოწონების ნიშნად მხარზედ ხელს უბარტყუნებდა. გიგოლა აღარ ჰშორდებოდა მისგან ვნებულს; წყალს აპკურებდა, კისერს უსინჯავდა; ბურტყუნებდა. ასწიეს კაცი, წაიღეს. ნაძარცვი დააბინავეს.

55 – შენ, ჩვენო ერთგულო, ამ ყოჩაღობისათვის ჯილდოზედ წარგადგენ! იცი, რა სირცხვილს და ზარალს გადაგვარჩინე?
 ერთგული კი უკმაყოფილოდ იდგა, თავს იქნევდა უარის ნიშნად; მერმე გაიძრო ქურქი, მოიგლიჯა ქუდი, დააწყო ერთად, დადო ზედ სადარაჯოდ მიცემული ჩომბახი და გასწია შინისკენ. აღარც დაბრუნებულა. ველარ გასჭრა ვერც უფროსის ბრძანებამ, ველარც ცოლის კაპასობამ. დაკარგა კაცმა კარგი ადგილი. ჯიუტად დასტოვა იგი შეუგნებელმა. რაღას იზამდნენ, რას გააწყობდნენ?

60

ვასილ ბარნოვი, *სული მთელემარე* (1922)

- (ა) იმსჯელოთ, როგორ ახსნით მთავარი პერსონაჟის ამგვარ ქცევას.
- (ბ) გააანალიზეთ, რა მხატვრულ საშუალებებს იყენებს ავტორი მთავარი პერსონაჟის ზნეობრივი სახის დასახატად.

2.

ძველი წარწერები

მეფემან ბაგრატ მპყრობელმან
 ყოვლთა ქართველთა... ვესევ...
 და აღვაშენე... წევნითა...
 ღმრთისა... ტაძარი ესე...
 5 ...ითა ჩემითა ალაგო
 მან მაღალმა და ბრძენმან
 ოსტატმან ა... ე... (სახელი
 არ იკითხება) მრწემ ვარ...
 და დავესვენე წმიდასა
 10 ამას... უფლისა... ცხრაბე...
 ცოდვანი ჩემნი... ითა და...
 ...ისაითა და... ამენ.
 კანკლედთან, ვირემ წმიდანნი,
 თვალს ეფეთება სხვა რამ:
 15 ხელაპყრობილი ხატია
 ჩაბაღხთ-ბატონი გვარამ.
 მზერა ჰქონდა და ორბული,
 ხელი ჰქონდა და მძიმე,
 ქართლის მეფეზე გაცაწყრა,
 20 სამგზის განაძო იმერს.
 ჩაფით ჩაღლევედა ლომკაცი,
 ჯერზე ერკემალს ნთქავდა
 (ეს ცნობაც შემოუნახავს
 საგვარეულო დავთარს).
 25 შორ გზაზე უბით დაჰქონდა
 დედასამშობლოს მიწა.
 სამთავეს ყადრი იცოდა,
 ცხენის, ქალის და ხმლისა...
 საფლავეის ღოღი გადარჩა,
 30 თვითონ საფლავეი არა.
 აქ:განისვენებს: – წერია –
 დიდი:მთავარი:გვარამ:
 კაცნო:უბრძანეთ:შენდობა:
 მხნესა:მამაცსა:ქველსა:
 35 გარდა:იცვალა:მაყრიონს:
 გრემის:დაქცევის:წელსა.
 ამინ. ვახსენოთ. შევუნდოთ.
 წარსულია და გველმის.
 ისე მამაცნი ყოფილან,
 40 უზაკველნი და ქველნი,
 ისე ზარავდათ მომხვედურებს
 მათი ძალი და სიმხნე,
 რომ ზოგჯერ ეჭვიც გაკრთება:
 იყვნენ? არ იყვნენ? იყვნენ?

45 დღეს აქ ერთია სავსებით
უეჭველი და ცხადი:
ფრთხილად დახაზა ეტრატზე
ნათლის, სიმართლის ხატი,
უჭკერიტა, განბჭო, განზომა,
50 რა განასრულა ხაზვა,
და ოქრომჭედლის სიზუსტით
ხედის თვალედში ჩასვა
მან ბრძენმან, ვითარ უწოდებს
მეფე ქართველთა, ბაგრატ,
55 ოსტატმან, ვისი სახელიც
არ იკითხება,
გაქრა...

დავით წერედიანი (1987)

- (ა) იმსჯელეთ, რა აზრს გამოხატავს ავტორი ძველი წარწერების ფრაგმენტების მეშვეობით.
- (ბ) გააანალიზეთ, რა მხატვრულ საშუალებებს იყენებს ავტორი თავისი სათქმელის გამოსახატავად.